

Editorial

Conspiració contra el risc

El risc és consubstancial a la vida. Malgrat aquesta evidència, des dels inicis de la societat industrial dediquem esforços i més esforços a conspirar contra el risc. Desitjaríem eliminar-lo de les nostres vides; viure segurs. Batalla perduda.

De fet, aquesta conspiració va començar fa segles. A Catalunya inventàrem la Taula de Canvi, precedent local de les modernes companyies d'assegurances. Aquestes organitzacions, segons afirma el sociòleg Salvador Giner en l'entrevista d'aquest número de *Medi Ambient. Tecnologia i cultura*, són les més representatives de la modernitat. No li falta raó. Més tard —finalitzada la Segona Guerra Mundial— Europa, amb el permís d'Estats Units, va dissenyar l'Estat del benestar. Els americans tenien por del comunisme. Ara, diuen, s'ha de repensar. Ja no s'aguanta econòmicament.

Assegurances —les últimes són les que cobreixen els danys ambientals—, cotxes més segurs, treballs per a tota la vida, plans de jubilació, seguretat social... La conspiració continua. Gran paradoxa: volem eliminar el risc i, en canvi, creix dia a dia. I és que el risc és un concepte complex. Com afirma el sociòleg de la Universitat Autònoma de Bellaterra, Josep Espluga, "les conseqüències reals dels riscos vénen sempre introduïdes per interpretacions socials i estan sempre lligades a valors i interessos de grup". A les societats pobres, allà on es passa gana, la percepció del risc és radicalment diferent a les societats amb les necessitats bàsiques cobertes.

La percepció del risc creix a pas de gegant a les societats riques. Accidents de trànsit —amb un gran nombre de morts, sobretot els caps de setmana—, aliments transgènics, crisis ecològiques globals... Aquest número de la revista *Medi Ambient. Tecnologia i cultura* l'hem volgut dedicar a analitzar, des d'una perspectiva crítica, la societat del risc.

Narcís Mir, enginyer industrial i economista, dibuixa els perfils de la societat del risc i argumenta la seva importància creixent. Josep Espluga, professor de sociologia ambiental a la Universitat Autònoma de Barcelona, aborda les diferents aproximacions al concepte de risc i en dóna una visió crítica. Funtowicz i Ravetz aprofundeixen en el concepte de complexitat i argumenten que la ciència hegemònica necessita de la ciència postnormal per reflexionar sobre els reptes ambientals d'avui. José Luis de las Heras, responsable del Pool de Riesgos Ambientales ofereix la perspectiva de les companyies d'assegurances. Una entrevista amb Salvador Giner i les seccions habituals de normativa, escrita per Ignasi Doñate, i actualitat completen aquest número.

Un conjunt d'articles que ajuden a entendre que cal acceptar un cert risc. Perquè la vida és risc i incertesa. Avui més que mai ●

Lluís Reales

Director de *Medi Ambient. Tecnologia i cultura*